

ostrzenie i konserwacja siekier

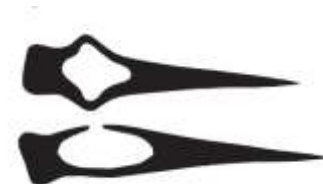
JAK DBAĆ O SIEKIER

Dobre siekiery wymagają odpowiedniego traktowania, tak aby zachowały swoje cenne właściwości jak najdłużej. Oto kilka naszych wskazówek:

- przechowuj siekiery w miejscu stosunkowo suchym, tak aby ostrze nie było narażone na korozję
- pamiętaj jednak, że nadmiernie suche powietrze może doprowadzić do wyschnięcia i skurczenia się trzonka, przez co poluzuje się on w głowicy
- dopilnuj, aby pokrowiec był zakładany zawsze na suche siekiery
- przed odstawieniem siekiery na dłuższy czas posmaruj ostrze odrobiną oleju (np. oleju **Sinensis** lub **Ballistol**), w innym przypadku może ona zacząć rdzewieć

PAMIĘTAJ!

Siekiery przeznaczone są do rąbania drewna, a nie pobijania metalu - tylko młotosekiera ma obuch wystarczająco mocny do uderzania w metalowe przedmioty, np. stalowe kliny. Zbyt mocne uderzenie w obuch lub obuchem może spowodować deformację lub pęknięcie ucha siekiery.

JAK OSTRZYĆ SIEKIER

Kształt siekiery dostosowany jest ściśle do jej przeznaczenia. Zarówno przekrój głowicy, jak i kształt ostrza, mają jak najlepiej sprostać zadaniom, do których zostały stworzone.

I tak np. siekiery z prostym ostrzem odpowiednie są do obciosywania, a siekiery z ostrzem zaokrąglonym do rąbania drewna. Siekiery do łupania przypominają w przekroju klin, a siekiery do ociosywania w przekroju są równoramiennym trójkątem.

Jednak na powyższe kwestie nie mamy większego wpływu, poza odpowiednim doбором siekiery do wykonywanej przez nas pracy. O kształt siekiery martwi się bowiem producent, który ma zarówno wiedzę,

do wiadomości, jak i warunki, aby przekazać w nasze ręce narzędzie optymalne. Natomiast naszym zadaniem jest konserwacja i odpowiednie ostrzenie posiadanej siekiery. Najłatwiej tutaj przyjąć zasadę, że **ostrzemy siekier zachowujemy cenne parametry oryginalne.**

Zanim jednak zaczniemy ostrzyć siekiery, **warto zadbać o stan jej ostrza.**

Siekiera to narzędzie, które narażone jest na bezpośredni kontakt z wilgocią. Mokre ostrze szybko ulega korozji, a z powodu kontaktu z żywicą staje się dodatkowo lepkie i brudne. Aby temu zaradzić polecamy **Japońskie gumki do usuwania rdzy KESHIGOMU**, które doskonale radzą sobie zarówno z rdzą, jak i wszelkimi zabrudzeniami. Dostępne są 3 rodzaje gumek: grubo, średnio i drobnoziarnista. Wystarczy namoczyć gumkę przez kilka minut w wodzie i przecierać zardzewiałe/zabrudzone ostrze aż do uzyskania pożądanego efektu.

W sklepie DLUTA.PL znajdziesz również inne rodzaje rodki antykorozyjnej.

Oto kilka podstawowych wskazówek dot. ostrzenia siekier:

- staraj się **zawsze zachować oryginalny kształt ostrza** - łatwo to osiągniesz zaznaczając ostrze markerem - będziesz miał wtedy kontrol nad tym, które miejsca zostały już naostrzone, a które wymagają dalszej pracy
- szlifuj/poleruj ostrze w równym stopniu po obu stronach i na jego całej długości
- do długotrwałego i precyzyjnego ostrzenia najlepsze będą kamienie wodne, które zapobiegają rozhartowaniu stali
- im twardsze drewno chcemy rąbać, tym większy kąt ostrza wybieramy

TECHNIKA

Wybierając odpowiednie akcesoria do ostrzenia należy wziąć pod uwagę kilka aspektów:

- gdzie będziemy ostrzyć
- ile czasu możemy na to przeznaczyć
- jak mocno zniszczone/stępione jest ostrze
- jaki efekt chcemy osiągnąć

Kiedy już odpowiemy sobie na te pytania, łatwo będzie przyjąć kryteria wyboru odpowiedniej osetki, których na rynku jest bez liku. Oczywiście zawsze znajdziesz się wokół nas osoby, które stwierdzą, że ich osetki oraz metoda ostrzenia i tak jest lepsza :-)

Poniżej przedstawiamy 3 polecane przez nas sposoby ostrzenia:

1. Metoda ręczna szybka

Jeśli chcesz szybko tylko podostrzyć siekierę bądź cwoerenie, najlepiej sprawdzą się następujące osetki:

Kamień naturalny do ostrzenia siekier Gränsfors Bruks, gradacja 300/600

Kamień sztuczny do ostrzenia siekier Gränsfors Bruks, Gradacja 180/600

Osetka diamentowa DMT Diafold, składana, gradacja 325/600

- na powyższych osetkach możesz ostrzyć na sucho, jeśli jednak to może być trudne, zwilż osetkę wodą
- ostrzono siekierę ułożoną na stabilnym oparciu, np. kawałku drewna
- osetki okrągłe przesuwać ruchem okrężnym wzdłuż ostrza (ogł. daj film na [YouTube.com/filmyluta](https://www.youtube.com/filmyluta))
- osetki diamentowe przesuwać poprzecznie względem ostrza
- obracać siekierę często i ostrz po obu stronach, wtedy odpadnie tak wiele zadziory

2. Metoda ręczna precyzyjna

Jeśli chcemy doprowadzić ostrze naszej siekiery do doskonałej ostrości, potrzebujemy do tego więcej czasu i specjalne osetki. Najwygodniejsze będą tutaj syntetyczne kamienie japońskie, które używamy z wodą. Są one bardzo efektywne i pozwalają osiągnąć doskonały efekt w stosunkowo krótkim czasie. Oto kilka przykładowych osetek:

Kamień japoński sztuczny CERAX, blok, gradacja 1000/6000

Kamień japoński sztuczny KING, blok, gradacja 1000/6000

Zestaw do ostrzenia siekier i ośników

- powyższe osetki należy przed rozpoczęciem pracy moczyć przez kilka minut w wodzie
- jeżeli wybrałeś mniejsze osetki, możesz przesunąć ruchami okrężnymi wzdłuż ostrza (ogł. daj film na [YouTube.com/filmydluta](https://www.youtube.com/filmydluta))
- większe osetki należy położyć na stabilnym podłożu i przesunąć ostrze siekiery po kamieniu ruchem na ukos kamienia lub ruchami okrężnymi (ogł. daj film na [YouTube.com/filmydluta](https://www.youtube.com/filmydluta))
- rozpocznij od ostrzenia na kamieniu o gradacji w przedziale 1000-3000

3. Metoda mechaniczna

Jeżeli cenisz dokładność i precyzję ostrzenia, możesz skorzystać z ostrzarki wolnoobrotowej TORMEK. Specjalna przystawka pozwoli Ci naostrzyć i wypolerować Twój siekier zachowując zawsze identyczne parametry.

Na ostrzarce tej z powodzeniem naostrzysz równie dłuta, noże, struga, nożyce, wiertła oraz inne narzędzia znajdujące się w Twoim warsztacie!

Uchwyt do ostrzenia siekier SVA-170

Ostrzarka wolnoobrotowa T-3

OSADZANIE TRZONKA

Trzonek siekiery Gransfors wykonany został z najlepszego materiału - drewna hickory, które charakteryzuje się doskonałą wytrzymałością i odpornością na obciążenia. Oczywiście jest jednak fakt, że trzonek jest najmniej trwałym elementem siekiery i bardzo prawdopodobne, że w pewnym momencie będziesz musiał go wymienić na nowy. Oto kilka wskazówek:

Usunięcie starego trzonka

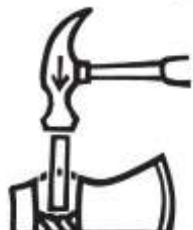
- jeżeli stary trzonek był osadzony przy pomocy kleju epoksydowego, najlepiej odpiąć go blisko główicy, a następnie użyć wiertarki (rys.1) usuwając jak najwięcej masy epoksydowej i drewna z wnętrza ucha główicy
- pozostałe resztki drewna i masy wybij za pomocą drewnianego kołka i młotka (rys. 2), a następnie oczyść wnętrze ucha, np. nożem
- pod główką siekiery podłóż dwie deseczki i wciśnij nowy trzonek (rys. 3) uderzając go najlepiej gumowym młotkiem
- dopilnuj, aby trzonek mocno osiadł w główicy i wystawał trochę po jej drugiej stronie
- sprawdź, czy trzonek znalazł się pod właściwym kątem względem główicy
- wpuść klej stolarski do szczeliny trzonka, powlecz także klejem klin
- wbij klin na ile jest to możliwe
- odpiąć wystający koniec trzonka i wystający z niego czubek drewnianego klina, pozostawiając zaledwie kilka milimetrów
- na koniec wbij elastyczny trójkołko nie w stosunku do drewnianego klina (rys. 4)

WAŻNE!

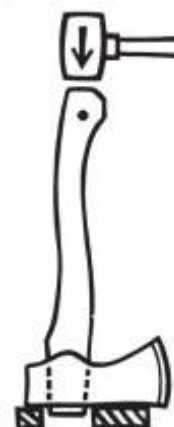
Zwróć uwagę, aby zarówno trzonek siekiery, jak i drewniany klin były bardzo suche podczas mocowania. W przeciwnym razie trzonek i klin mogą po zamocowaniu obłuzować się w wyniku wysychania.

rys. 1

rys. 2

rys. 3

rys. 4

[YouTube.com/filmydluta](https://www.youtube.com/filmydluta)

Na naszym kanale znajdziesz m.in. filmy o:

- siekierach Gransfors Bruks
- ostrzeniu siekier osetkami Gransfors Bruks
- ostrzeniu siekier kamieniami japońskimi
- ostrzeniu siekier ostrzarkami Tormek
- rzucaniu siekierami i toporami Gransfors Bruks